Initiatiefgroep Buurtschap Bergerden

Gemeente Lingewaard
T.a.v. College B&W / Gemeenteraad
Postbus 15
6680 AA Bemmel

Huissen/Bemmel , 15 mei 2022

Geachte collegeleden en raadsleden,

Op 12 mei jl. hebben wij met belangstelling de politieke vergadering “Inforonde” digitaal thuis bijgewoond. Op de agenda stond o.a. ‘Beleid huisvesting arbeidsmigranten’.
Er werd een conceptbeleidsplan gepresenteerd (door Public Result) en er werd via de mogelijkheid van inspraak vooral druk uitgeoefend (door Dhr. Van Genderen van Royal Berry) om akkoord te gaan met het beleidskader. Het conceptbeleidsplan van de gemeente Lingewaard sluit aan bij het in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen eveneens nog in ontwikkeling zijnde regionale beleidskader.

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende:
Beleid
Allereerst merken wij op dat er enkele zaken (nog) **niet zijn uitgewerkt** in dit concept beleidskader. Het betreft de uitwerking van beleid over:

- hoe om te gaan met afhankelijkheid van werknemers van de werkgever, namelijk de landelijke norm = ontkoppeling tussen huur- en arbeidscontract!
  Hoe zit het dan met huurbescherming volgens de Nederlandse wetgeving? Is er een sociaal vangnet voor werknemers die hun baan verliezen?
- verhouding tussen en prioritering van oplossen woningnood voor Lingewaarders en arbeidsmigranten
- integratie en huisvesting van ‘long stay’ arbeidsmigranten,
- er is geen (risico-)evaluatie gedaan betreffende de sterktes en zwaktes van dit concept beleid,
- er is geen enkele duidelijkheid betreffende de financiële consequenties van dit beleid. Ook is niet duidelijk waarom de gemeente (en haar inwoners) voor het belang van de ondernemers zou moeten opdraaien voor de kosten.

Daarnaast is nu al vaststellen van beleid wat nog zal worden aangepast al naargelang de regionale (of nationale) ontwikkeling vereist (o.a. de ‘Roemer norm’) **voorbarig** en kan onnodige kosten met zich mee gaan brengen en ook onzekerheid m.b.t. besluitvorming bij toekomstige initiatieven (rechtsongelijkheid).
De zorgen, zoals eerder geuit en zeer recent geuit door de **arbeidsinspectie** (zie links in de bijlage) is niet overwogen of meegenomen. De inspectie stelt dat juist moet worden afgezien van het hierheen halen van arbeidsmigranten, gezien alle problemen, incl. huisvesting.

In het document wordt meermaals **vaag taalgebruik** gebruikt en **subjectieve** toetsingselementen aangegeven zie bijv. ‘grootschalig’ (3.3.3) is ‘waar mogelijk’ (3.3.3), ‘streven naar voldoende controle’ (3.1) en ‘op termijn’ (4x). Ook is niet uitgewerkt wat een ‘toetsbare’ inrichtingstekening is, of wat ‘uitzonderlijke’ gevallen zijn (beide 3.3.2). In 3.3.3 wordt gesproken van ‘onevenredige hinder’ en ‘afbreuk doet aan landschappelijke kwaliteiten’, zeer subjectieve (vage) termen. Wij zouden graag zien dat dit duidelijk wordt beschreven en geduid.

Uitgangspunten

In het conceptbeleidsplan wordt meermaals aangehaald/bevestigd dat er **grote onzekerheidsmarges** zijn waarmee is gewerkt. In de aannames voor aantallen internationale werknemers is zelfs niet meegenomen:

- wat de consequenties zijn voor de trends in met name de glastuinbouw als de gasprijs hoog blijft of nog verder oploopt
- wat consequenties zijn van toename van de beloningen in de EU landen van herkomst van de migranten
- wat onafhankelijk onderzoek zegt over de gevolgen van almaar toenemende robotisering (incl. gerobotiseerde pluk), dus niet alleen afgaan op één mening van een belanghebbende.

Het is daarom wederom voorbarig om op grond van zeer beperkte informatie en **onvoldoende onderbouwde informatie** dit beleid vast te gaan stellen, omdat het van grote invloed kan zijn op de leefomgeving, met name waar het de grootschalige geconcentreerde locaties betreft.

In het voorgestelde beleid wordt vooral gekeken naar de wenselijkheid voor de werkgever (dichtbij werkgever/vervoersbewegingen). Er zijn geen onderdelen waarin de wensen en noden van de werknemers (zijn er klachten van de huidige migranten die om een andere huisvesting vragen?) of omwonenden worden behandeld. Dit is vreemd omdat men in het document juist aangeeft dat 'een groot deel van de plannen in andere gemeenten sneuvelt door **verzet van omwonenden** en de gemeenteraad'. Is het daarom bijvoorbeeld niet beter bij in te dienen initiatieven **vooraf tenminste** een klankbordgroep in te stellen in plaats van achteraf? Zo kunnen situaties zoals bij de bestemmingsplanwijziging percelen Bergerdensestraat en het voornemen om een wietkwekerij te laten vestigen aan de Hedera worden voorkomen.

Er is slechts gekeken naar de **klachten**incidentie meldingen op dit moment van de recente bestaande huisvestingssituatie bij de ODRA. Of er daadwerkelijk klachten zijn, wordt/is niet onderzocht via een buurtonderzoek. Men gaat alleen af op de gemelde gevallen. Kan het zo zijn dat men niet snel klaagt over de bestaande situaties? Weet de gemeente van:

- het bord 'verboden toegang voor medewerkers van Royal Berry' bij de kruising van Clivia en de Hoge Woerd?
- het zelf opruimen van zwerfafval door omwonenden van allerlei bekertjes, plastic (aardbei)verpakkingen, blikjes etc op Bergerden?
- van de te hardrijders op Bergerden en vervuilende, stinkende oudere dieselauto's?

Aan kamergewijze verhuur worden **maxima gesteld** per straat (5% van de woningen per straat). Zou ook geen maxima gesteld moeten worden aan het aantal migranten in een buurt? In het gebied Hoge Woerd, Hoeve en Bergerdensestraat wonen naar schatting maar maximaal 200 Lingewaarders (buitengebied, rustige omgeving, verspreide huizen). Het concentreren/toevoegen van 350 tot zelfs wel 400 arbeidsmigranten alleen in deze buurt is naar onze mening een onevenredige aantasting van de leefomgeving voor de huidige bewoners. Des te meer omdat er feitelijk maar één ontsluitingsweg is (Bergerdensestraat). Zijn er andere ondernemers die ook in deze buurt plannen aan het ontwikkelen zijn voor arbeidsmigrantenhuisvesting, die het aantal nog hoger laten worden?
Als migranten wonen in de buurt van hun werkgever, is het dan niet logisch te veronderstellen dat ze zeker voor hun aankopen en/of sportieve activiteiten en/of medische behandelingen **vervoersbewegingen** moeten gaan maken en dat dit in de omgeving voor intensivering van het verkeer zal gaan leiden, zeker bij geconcentreerde locaties? Wat als er ook nog eten en boodschappen gaan worden bezorgd? Wat betekent dit voor de directe omgeving en hoe verhoudt zich dit in de vigerende bestemmingen? Men kan de migranten nl. niet verplichten zich enkel op de huisvestingslocatie te begeven (rechten van de mens). Met 3 vervoersbewegingen per bewoner per dag als uitgangspunt zal dit voor de geconcentreerde locaties een enorme **toename aan verkeer** gaan geven. Dit is eveneens van invloed op **het geluidsniveau van de omgeving** en op de **extra stikstofuitstoot.**

Van Genderen - Royal Berry
Dhr. Van Genderen heeft een sterk bedrijfsbelang bij dit beleid, zoals door hem toegelicht tijdens de inspraak. Echter, Dhr. Van Genderen heeft bij elke grondaankoop of bedrijfsuitbreiding tot dusverre geen bedrijfswoningen gebouwd (wellicht bewust?). Hij heeft ook gronden aangekocht die qua vigerende bestemming geen glastuinbouw en/of woningbouw/huisvesting toestaan. Daarmee heeft hij bewust risico's genomen en heeft hij nu uw steun dringend nodig deze bestemmingen te kunnen veranderen via een beroep op dit beleid, zodat de reeds aangeschafte gronden wel voor hem nuttige bestemmingen zouden kunnen krijgen. Hij had met hetzelfde geld al eerder kunnen investeren in andere (betere) huisvesting, bijvoorbeeld bij de kassen aan Geranium of Clivia of achter de biogascentrale aan Veronica, waar geen omwonenden zijn. Het huisvestingsplan van het eerder gepresenteerde 'park' zou o.i. ook via **alternatieven** gerealiseerd kunnen worden met vergelijkbare huisvesting zoals nu aan de Rietkamp, namelijk de huisvestingsvraag voor arbeidsmigranten is maar ongeveer het dubbele van het aantal wat nu reeds aan de Rietkamp is gehuisvest. **Daar is geen 'park' of grootschalige voorziening voor nodig.** In alle gevallen voor geconcentreerde huisvesting zullen bestemmingsplannen moeten worden gewijzigd. Is er een beeld van alternatieven – is dit onderzocht?
Of wordt u hier voor het blok gezet? Dit laatste lijkt het geval via de antwoorden op de vraag van Dhr Dekkers van D'66: wat als we - als gemeenteraad - niet instemmen met dit beleid? Dhr van Genderen 'dreigde' op nadrukkelijke toon dat er dan volgend jaar geen woning in Lingewaard op de markt meer beschikbaar zou zijn en zou komen….zeer ongepast en een totaal onrealistisch dreigement. Daar gaat hij niet over en dat kan helemaal niet (worden toegestaan). Er zijn namelijk ook verkopers bij betrokken. Is de gemeente Lingewaard bezig met een beleid dat je een huis alleen kunt kopen als je er dan zelf gaat wonen – net als andere gemeenten of is dit er al?
Dhr van Genderen toont zich ongeduldig, zijn belangen zijn in het geding. Het aantal trailers (van zijn presentatie) waarvoor toestemming is verleend door de ODRA (ODRA21AB0109) is gelimiteerd tot 25, er staan er nu inmiddels 30…..
Op de vraag naar wat de omwonenden ervan vinden (van Mevr. Claassen van de SP) is door Dhr van Genderen niet geantwoord. Het had hem gepast als hij had aangegeven dat hij nu al weet dat er **weerstand zal komen vanuit de omwonenden**. In verschillende bijeenkomsten met omwonenden is duidelijk aangegeven dat meerdere bewoners deze vorm van geconcentreerde huisvesting (aan de Clivia) niet zien zitten.

Tot slot, er is een tekort aan arbeidskrachten in heel veel sectoren. Daarin staat de glastuinbouw en/of logistiek niet alleen. **Huisvesting is geen oorzaak!** Daarnaast is nieuwbouw direct gelinkt aan stikstof problematiek, energieverbruik, aantasting van de omgeving (buitengebied & natuur) en overlast voor omwonenden. Kleinschalige plannen maken de kans op haalbaarheid en draagvlak het grootst, geen megalomane projecten.

Onze boodschap: Gemeenteraadsleden en collegeleden, neem de tijd voor een zorgvuldige afweging en aanpassing van dit geheel nieuwe beleidskader en de elementen hierin en laat je niet onder druk zetten. Het beleidskader moet helder, concreet, financierbaar en alomvattend zijn voor alle sectoren waarin arbeidsmigranten werkzaam (kunnen) zijn en op draagvlak kunnen rekenen en niet alleen een unieke kortetermijnoplossing bieden in Bergerden voor de aardbeienteelt in kassen.

Met vriendelijke groet, initiatiefgroep Buurtschap Bergerden,

familie Mensink, Went, Karman, van Ottele en Knuiman.

Links:

PvdA keert zich tegen huisvesting Polen op terrein van Royal Berry: ‘Werk en wonen moet worden gescheiden’ | Lingewaard | gelderlander.nl

Inspectie: Stop met aantrekken arbeidsmigranten | Politiek | gelderlander.nl